

FEUILLETON

EDINBURGH—CHICAGO JULI—AUG. 1933.

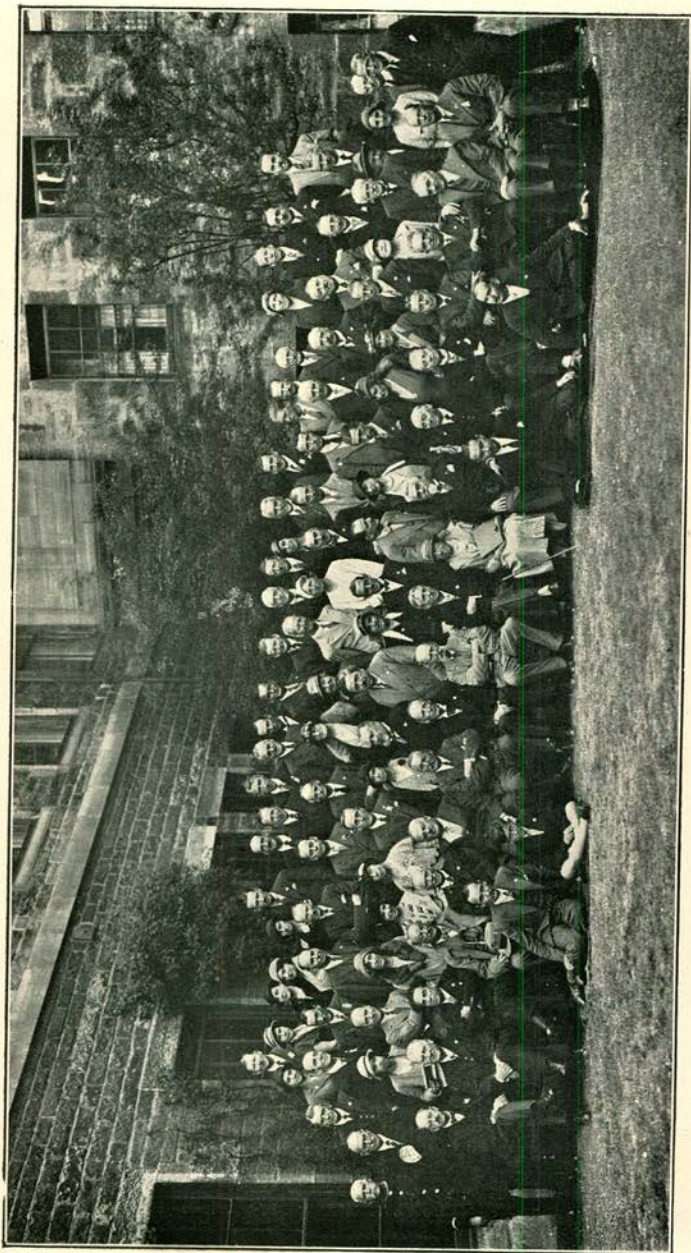
De 27e Vergadering van de Fédération Dentaire Internationale had ditmaal — voor het eerst sinds de noodlottige dagen van Augustus 1914 — in Groot Bretagne plaats en wel in de prachtige hoofdstad van Schotland, waar de trouwe Schotsche aanhang van de F.D.I. op de voortreffelijkste wijze voor ontvangst en regeling had zorg gedragen.

Het eenige wat men hun *niet* had kunnen overlaten — het weer — heeft zich op Schotsche wijze misdragen, het was regenachtig en guur, maar het overige was dan ook perfect in orde.

Een schitterende autotocht door Kent (The Garden of England), Midden-Engeland en het prachtige Lake District bracht ons bij mooi weer op Zondag 23 Juli in Schotlands romantische hoofdstad, bekend en beroemd door de romans van Walter Scott, door zijn dichters Robert Burns en Stevenson, maar bovenal door haar geschiedenis zelve, die ternauwernood dichters van noode had om datgene te beschrijven wat zelfs heel poovere discipelen van Clio in hun jeugd genoten hebben aan felle kamp-lust, opgang en ondergang, vertwijfeling en herwording! En dit alles in een omgeving, die ook de moderne aanpassing niet heeft kunnen bederven, integendeel, die deze aanpassing op zóó-danige wijze heeft doen geschieden, dat niet ten onrechte Edin-burgh een der mooiste steden van de wereld wordt geacht.

In deze stad dan, verzamelden zich de leden der F.D.I. en bij de plechtige openingszitting in The Royal College of Surgeons bleek dat — ondanks de ongunst der tijden — 11 landen met ongeveer 75 leden aanwezig waren. Voorwaar geen slechte opkomst, vooral in aanmerking nemende dat Duitschland — anders altijd door een groot contingent vertegenwoordigd — ditmaal schitterde door volslagen afwezigheid!

De openingszitting werd dit jaar gekenmerkt door het feit dat — na afloop van de gebruikelijke officieele redevoeringen een Schotsche collega het woord verkreeg, om uit naam van een groot aantal nationale en internationale vrienden, het zeer fraai geschilderde portret aan te bieden van Dr. *William Guy*, sinds

De F. D. I. te Edinburgh

vele jaren „dean” van het Tandheelkundig Instituut van de Universiteit van Edinburgh, die met October a.s. met het oog op zijn hoogen leeftijd, zijn functie zal neerleggen.

De hierop volgende algemeene vergadering van de F.D.I. bracht de gebruikelijke jaarverslagen, waarbij o.m. bleek dat de financiën, gegeven de inflatie van den dollar (waarin het kapitaal van de F.D.I. was belegd) een geduchte aderlating hadden ondergaan.

Vervolgens werd de werktijd der commissies geregeld en togen deze aan den arbeid, sommige in niet geringe mate gehandicapt door het plotseling wegblijven der Duitsche voorzitters en verdere functionarissen.

In deze moeilijkheid werd voorzien door het benoemen van plaatsvervangers, die tot 1934 in functie zullen blijven en bij het uitbrengen der rapporten — eenige dagen later — bleek, dat die plaatsvervangers er op bekwame wijze in waren geslaagd het werk voortgang te doen vinden.

De uitvoerige verslagen van de werkzaamheden der commissies zal men in het Bulletin 1934 kunnen vinden, vermelding verdient wellicht het feit, dat de Executive Council in haar vergadering van 28 Juli de meeste rapporten in haar geheel overnam en met name het Rapport van de Commissie tot voorbereiding van het Congres te Weenen in 1936, dat beoogt de Internationale Congressen voortaan op geheel andere basis te schoeien, zoodat aanzienlijk meer profijt kan worden getrokken uit de aanwezigheid van zoovele coryphaeën uit alle hoeken der aarde. Het ligt in de bedoeling om het aantal voordrachten zéér aanzienlijk te beperken, alleen belangrijke onderwerpen in de (hoogstens tien) secties te doen behandelen door hen die in die materie belangrijken arbeid hebben gepresteerd en al het overige onder te brengen in klinieken en tafeldemonstraties, filmprojecties en wandteekeningen.

Het gevoel van overlading zal daardoor zeer worden verminderd en het persoonlijk contact tusschen de werkers van de wereld, bevorderd.

Een ander belangrijk punt dat de aandacht der vergadering had, was de toestand der joodsche collega's in Duitschland. Door een circulaire aan de leden van de Executive Council, had het Bureau van de F.D.I. eenige maanden geleden getracht, te weten te komen of er ook landen waren, die wellicht eenige van de getroffen collega's zouden kunnen opnemen of op eenigerlei andere wijze hulp zouden kunnen verleenen. De overlading echter, van alle intellectuele beroepen in de verschillende landen,

maakte het onmogelijk middelen te vinden om effectieve hulp te verleenen, zij het dan ook dat alle landen toezegden in deze materie diligent te zullen blijven en het niet onmogelijk is, dat althans een deel der betrokken collega's zal kunnen worden geholpen.

Met algemeene stemmen werd de volgende motie aangenomen (die twee weken later in Chicago ook door de Alg. Verg. der American Dental Association werd aanvaard):

„De E. C. van de F.D.I. in jaarvergadering bijeen in Edinburgh 28 Juli 1933, uitsluitend in aanmerking nemende de bescherming van diè rechten, die aan de tandartsen in de geheele wereld verleend zijn door diploma's of graden hen toegekend door de erkende autoriteiten in de verschillende landen, verklaart:

dat onder geen omstandigheid, hetzij om redenen van ras, religie of partijpolitiek, aan rechtmatig de praktijk uitoefenende tandartsen de vrijheid ontnomen behoort te worden tot de vrije en normale uitoefening van hun beroep, noch eenige restricties behooren te worden opgelegd zoolang zij in hunne moreele en professioneele verplichtingen niet zijn te kort geschoten.

De F.D.I. is van meening dat iedere zoodanige restrictie een precedent zou scheppen in strijd met de belangen van de tandartsen over de geheele wereld, waartegen het haar plicht is, met kracht op te komen.”

De zitting werd Vrijdagmiddag gesloten met een hartelijk woord van dank aan de British Dental Association, die zich een allerhartelijkste gastvrouw betoond had en aan het plaatselijk comité voor de buitengewone zorgen om het den gasten zoo prettig mogelijk te maken. Zoo ooit, dan was dat woord van dank hier op zijn plaats, want hetgeen de Schotten niet alleen aan gastvrijheid hebben getoond, maar niet minder aan moeite om het ieder toch vooral naar den zin te maken is boven iederen lof verheven.

Iederen dag werden de dames (als de heeren vergaderden) in of buiten Edinburgh rondgetoerd en een geheele organisatie stond gereed om aan elken wensch der gasten tegemoet te komen.

Maandagavond was de gelegenheid tot kennismaking of hernieuwing in Headquarters hotel, nadat het Hoofdbestuur der B.D.A. de voornaamste gedelegeerden aan een diner vereenigd had.

Dinsdagavond waren wij de gasten van het Gemeentebestuur,

dat ons ontving in de aloude gewaden van de magistraten der Schotsche vroedschap en werd — na vriendelijke toespraken van den Lord Provost en den Voorzitter der F.D.I. de avond grotendeels dansende doorgebracht. Wie daar het voorrecht had de eeuwig jonge Dr. *Guy* in de „kilts” van zijn „Clan” de „Scottish Eightsome Reel” te zien dansen in gezelschap o.a. van een Poolschen professor van internationale vermaardheid, zou zich daardoor alleen al voor zijn reis beloond hebben geacht.

Den volgenden avond was het officieele banquet van de F.D.I. waar o.m. de Lord Provost onze gast was en waar het nationale gerecht, de „Haggis” werd opgedragen, voorafgegaan door een pijper en den drager van de whisky. In de toast op Edinburgh en zijn burgemeester, werd tot uitdrukking gebracht dat de „Spirit” zoo internationaal en de „Spirits” zoo nationaal mogelijk waren, maar dat het feit, dat zelfs na den vorigen avond „still all were going strong” bewees hoezeer men beide te waardeeren wist!

De Lord Provost van zijn kant vernam dit met zooveel genoegen, dat hij toezegde er voor te zullen zorgen dat op de middagtoer, die voor Donderdag op het programma stond vermeld, in het Hotel waar de thee zou worden gebruikt, een „speciaal buffet” zou klaar staan om de dorstigen te laven, hetgeen — naar ons den volgenden dag duidelijk werd — beteekende, dat de almacht van dezen Schotschen dictator, mijlen buiten Edinburgh in de romantische omgeving van Walter Scott's kasteel, een kamer in een op dat uur teetotalers hotel had omgezet in een lustwarandah van alcoholische geneugten, die met het oog op het beestenweer daarbuiten voor velen een welkom geneesmiddel waren!

Vrijdagavond vierde men tot laat afscheid als gasten van het Bureau van de F.D.I. en toen het dan heusch uit was, weerklonk nog ééns het „Auld Lang Syne” en schudde men handen tot dank en afscheid tot het volgend jaar in Italië, waar de 28e jaarvergadering zal plaats vinden.

Niet allen echter, er waren gelukkigen die den volgenden dag, wederom als gasten der Schotten, een groote toer in de Hooglanden gingen maken. Schrijver dezès echter moest met *Van Hasselt*, *Villain* en familie in de vroegte naar Glasgow om daar de boot naar Canada te halen, uitgeleide gedaan door een luidruchtige troep F.D.I.'ers, die ons dermate onder de confetti zetten, dat wij, aan boord nog allerminst gezuiverd, werden aangezien voor ontsnapten uit een mislukten bruiloftsstoet.

Die boot zou ons zeer welkom geweest zijn als middel om uit

te blazen na een vermoeiende week, ware het niet, dat de natuur meer deed denken aan Maartsche guurheid, dan aan warme Julidagen en wij koud en bibberend naar de hittegolf verlangden, die volgens de radio, de rest van de wereld in klauwen van gloeiend ijzer hield, maar ons dreef te midden der ijsbergen, zoodat wij kleumend op de centrale verwarming soelaas zochten voor op dek versteven ledematen.

Intusschen ook daaraan kwam een einde, en de schitterende St. Laurens opstroomende, ankerden wij Vrijdags te Quebec, opgewacht door een aantal Fransch Canadeesche collega's, die ons de merkwaardigheden van deze historische stad toonden en waarvan Dr. Dubeau, de leider van de tandheelkundige afdeling van de Universiteit te Montreal, de reis naar de laatste stad meemaakte en ons daar opnieuw tot beminlijke gids strekte.

Merkwaardig voor den vreemdeling is hier vooral de sterke Fransche invloed in een overigens Engelsch land, die niet alleen geen aanleiding geeft tot conflicten, maar zelfs een alleszins gelukkige combinatie vormt voor het welzijn van deze provincie.

Wij bezochten onder meer het Tandheelkundig Instituut en zoo langzamerhand goed bekend met talloze soortgelijke instituten in alle oorden der wereld trof ons hier een wel zéér geslaagde combinatie van Fransch vernuft en vindingrijkheid, gepaard met Angelsaksischen zin voor discipline.

Voor de zooveelste maal werd ons hier getoond, wat er te bereiken valt als er eendrachtig samengewerkt wordt onder bewaakte, éénhoofdige leiding!

Van Montreal ging het „spoorlags" naar Chicago, waar wij Zondagsmorgens arriveerden, al weer door collega's opgewacht en verzorgd en van toen af ontwikkelde zich de gebruikelijke Amerikaansche film, d. w. z. het Europeesche type in sterk verhoogd en zéér versneld formaat, waarbij men als mede-acteur nu en dan naar zijn adem loopt te zoeken, die dan gelukkig gevonden wordt op den toren van het Stevens Hotel, als de liftjongen in plaats van bij de „Lower Tower" te stoppen, per abuis een verdieping of twintig te hoog is gestegen en je jezelf juist ging afvragen of die liftkoker wellicht de laatste vinding van Piccard was om op eenvoudiger wijze de stratosfeer te bereiken.

Maar ten slotte, alles went, de temperatuur viel gelukkig mee, en dus vergaderden, lunchten, confereerden en banquetterden we op alle uren van den dag en den nacht, zonder er humeur of gezondheid bij te verliezen, integendeel met een geamuseerd gevoel van een van nabij bekijken van „hanteeren der massa's"!

Het geheel deed natuurlijk denken aan Philadelphia in 1926, maar erkend moet onmiddellijk worden, dat zoowel de regeling van het Congres, als de organisatie beter functioneerden en men klaarblijkelijk uit de fouten van het verleden de noodige leering getrokken heeft.

Het programma was veel minder overladen, de sectie-vergaderingen, zoowel als de „clinics” zéér goed bezocht en — grootste lof — het programma werd *à la minute* afgewerkt!

Dit bracht echter mede, dat discussies zooveel mogelijk vermeden werden, zich beperkten tot beleefdheidsphrasen en dit maakt de waarde dezer bijeenkomsten m. i. aanzienlijk geringer. Schrijver dezes hield bijv. op verzoek van de Congresleiding een voordracht over „Socialization of Dentistry” gezien van Europeesch standpunt en men mocht verwachten dat dit onderwerp tot levendige discussie aanleiding zou geven. De volle zaal echter bleek geheel verzoend met de gedachte dat dit nu eenmaal niet mogelijk was en het standpunt der leiders is, dat de gedachtenwisseling later en petit comité toch wel plaats vindt en dat het „profanum vulgus” het resultaat dan later wel te hooren of te „slikken” krijgt, conform de Amerikaansche opvattingen! Erkend dient, dat het profanum vulgus zich dit sinds jaar en dag laat welgevallen.

Wie het gedrang in Stevens Hotel aanzag, waar het geheele Congres was ondergebracht en buitendien vier duizend leden onderdak gekregen hadden, (alles bij elkaar waren er \pm 11.000 geregistreerd met inbegrip van dental hygiënists, assistants en familieleden) waar elken dag in verschillende zalen banketten plaats vonden van meer dan duizend mensen, krijgt bewondering voor het organisatietalent en de stalen zenuwen die dit alles mogelijk maken, maar begrijpt ook, dat er van comfort bij soortgelijke toestanden geen sprake kan zijn en dat dit een begrip is, dat in het woordenboek van den Amerikaan niet voorkomt.

Als hij dan tevens het gedrang der honderdduizenden op de ongetwijfeld hoogst interessante „World fair” aanschouwt, dan vraagt hij zich met eenige verbazing af waar de symptomen der depressie zijn?

Doch wat „inside information” doet begrijpen dat deze uiterlijkheden al even weinig zeggen als in Europa, waar men hetzelfde verschijnsel aantreft.

Het aantal collega's dat bedankt heeft als leden hunner verschillende professioneele vereenigingen is angstwekkend, het aantal in het laatste jaar failliet gegane eveneens, de steunfondsen

verslinden formidabele bedragen en het wordt erger — steeds erger, zonder dat men in de naaste toekomst veel andere uitkomst ziet, dan een naief geloof in „het zal wel weer beter worden”, dat den Amerikaan in hooge mate eigen is, en niet te verwonderen valt, omdat het hem immers altijd goed is gegaan?

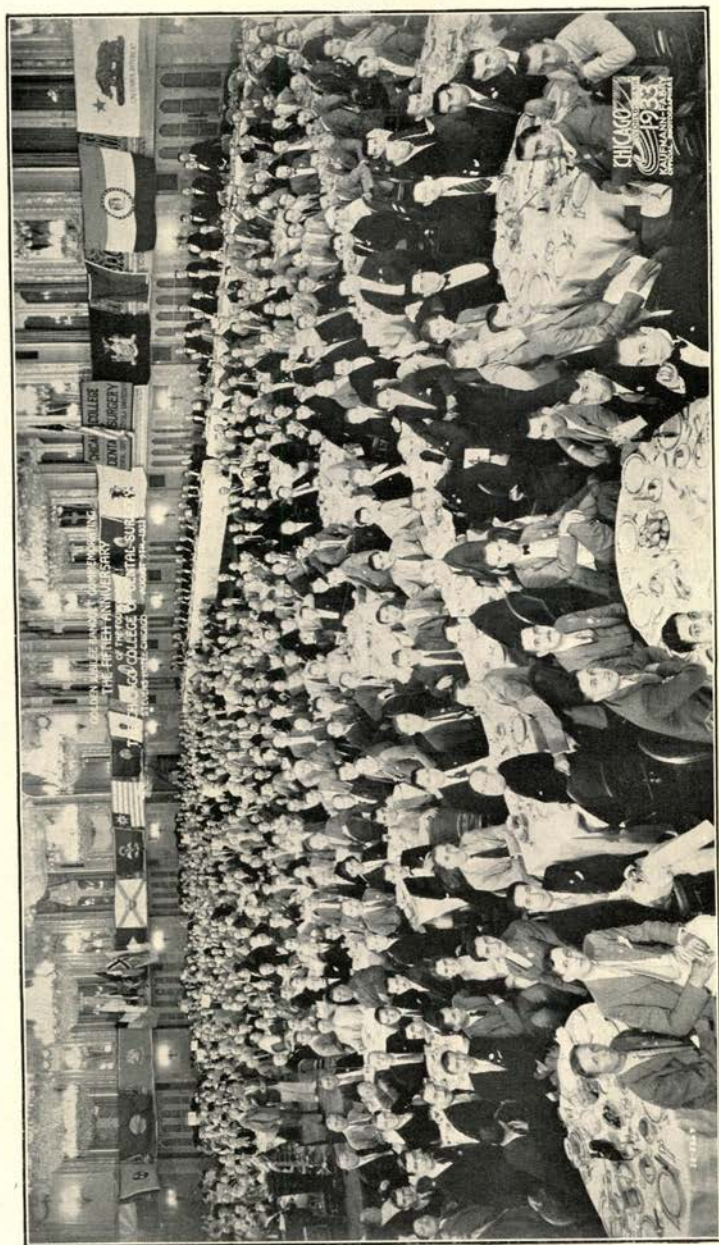
Maar, zooals gezegd, uiterlijk was in deze jaarlijksche bijeenkomst van dit alles niets te bespeuren, integendeel, het leek alles fleuriger dan ooit, mede op grond van het 75-jarig jubileum van de American Dental Association en het 50-jarig bestaan van de Chicago College of Dental Surgery, het beroemde instituut van mannen als *Brophy, C. N. Johnson, J. P. Buckley, Goslee, Logan* en zoovele andere ook bij ons hooggeachte namen!

Ter gelegenheid van dit feest werden twee eere-doctoraten uitgereikt, aan Prof. *Dr. B. Gottlieb* (Weenen) en aan onzen landgenoot *A. L. J. C. van Hasselt*, die in 1900 aan deze College zijn D.D.S. Degree behaalde.

Een duizendtal Alumni had zich in de feestzaal verzameld toen de Voorzitter van de Universiteit, ten overstaan van de betreffende faculteit, de leiding van deze eerepromotie op zich nam en talloos waren de velen, uit alle oorden der wereld opgetrokken om het gouden feest van hun Alma Mater luister bij te zetten. Waardevolle geschenken werden door verscheidene hunner medegebracht, *Piperno* uit Rome, bracht de groeten van Mussolini en diens van een opdracht voorzien portret, ondergeteekende overhandigde namens de Ver. van Ned. Tandartsen het diploma van eerlidmaatschap voor *Dr. W. H. G. Logan*, dat door de goede zorgen van het Bestuur bestond uit een keurig gecalligrafeerde oorkonde in Hollandsch en Engelsch.

Het geheel was niet alleen een luisterrijk feest, maar gaf den buitenstaander sterk den indruk van het gevoel van saamhorigheid tusschen docenten en oud-leerlingen, als niet genoeg te prijzen resultaat van de pogingen van het onderwijs om vooral ook nadruk te leggen op de karaktervorming bij de opleiding, een aan de Europeesche universiteiten helaas sinds lang verlaten beginsel en waaraan het zonder eenigen twijfel, althans in de tandheekunde, is toe te schrijven, dat de Amerikanen — niettegenstaande velerlei tegenwerkende factoren er nog altijd op kunnen bogen gemiddeld verreweg de beste practici der wereld te zijn!

Over het Congres zelf kan ik weinig bijzonders vermelden, omdat een groot gedeelte van den tijd in Bestuursvergaderingen werd doorgebracht en de rest hoofdzakelijk aan de Orthodontische Sectie was gewijd, waar de bekende problemen aan de orde

Jubileum-diner C.C.D.S. in Stevens Hotel te Chicago

waren en men in staat was aan talloze modellen en apparaten de waarde van het voorgedragene te toetsen.

Buitengewoon belangrijk is het werk van *Kronfeld*, in samenwerking met *Logan* gedaan op het gebied van de doorbraak der tanden bij het jonge kind en het werk van *Broadbent*, dat zich daar toevalligerwijze bij aansluit en die doorbraak op lateren leeftijd — dank zij een vernuftig uitgedacht, zij het ook zeer gecompliceerd en duur apparaat — röntgenologisch vervolgt.

Onmiddellijk na het Congres namen wij de vlucht uit het warme Chicago naar Niagara Falls en vandaar vervolgde ik mijn weg naar Rochester (N.Y.), waar ik de gelegenheid had de beroemde dispensary van Dr. *Burkhart* ditmaal eens op mijn gemak te kunnen bekijken en het werksysteem te bestudeeren.

Een paar dagen bracht ik nog door in zijn „country home” aan de zeldzaam mooie St. Laurens gelegen en daarna voerde mijn tocht mij weer naar Montreal, bootwaarts en huiswaarts, in de overtuiging een wel vermoeiende, maar zeer leerrijke vacantie te hebben gehad!

CH. F. L. NORD.